

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 261/2004/ΕΚ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 261/2004/ΕΚ

Από τις 17 Φεβρουαρίου 2005, παραμένει σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 295/91 (1) (εφεξής «ο Κανονισμός»). Ο εν λόγω Κανονισμός καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο προτύπων ποιότητας για την προστασία των επιβατών, λαμβανομένων, παράλληλα, υπόψη των απαιτήσεων προστασίας τους ως καταναλωτών. Επιπλέον, σκοπός του είναι να εξασφαλιστεί ότι οι αερομεταφορείς δρουν υπό εναρμονισμένους όρους μέσα σε μια ελευθερωμένη αγορά. Οι ρυθμίσεις του είναι δεσμευτικές, αρχίζουν να ισχύουν και εφαρμόζονται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να απαιτείται να μεσολαβήσει η θέσπιση νομοθετικής πράξης για την ενσωμάτωσή του στις εθνικές έννομες τάξεις τους.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο Κανονισμός θεσπίζει τα ελάχιστα δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση:

1. άρνησης επιβίβασης παρά τη θέλησή τους
2. ματαίωσης της πτήσης τους
3. καθυστέρησης της πτήσης τους

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε όσους επιβάτες αναχωρούν από αερολιμένα στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως προορισμού, καθώς και σε εκείνους τους επιβάτες που αναχωρούν από αερολιμένα στο έδαφος τρίτης χώρας με προορισμό αερολιμένα στο έδαφος κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση να μην έχουν λάβει ανταλλάγματα ή αποζημίωση και τύχει βοήθειας στην εν λόγω τρίτη χώρα, και εφόσον ο πραγματικός αερομεταφορέας της συγκεκριμένης πτήσης είναι κοινοτικός αερομεταφορέας, διαθέτει, δηλαδή, έγκυρη άδεια εκμετάλλευσης. Σχετικά με τους αερομεταφορείς, ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε κάθε πραγματικό αερομεταφορέα. Πραγματικός αερομεταφορέας είναι εκείνος ο αερομεταφορέας που πραγματοποιεί ή σκοπεύει να πραγματοποιήσει την πτήση κατόπιν συμβάσεως με επιβάτη ή για λογαριασμό άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει σύμβαση με τον επιβάτη.

Δικαιώματα επιβατών

Ο Κανονισμός παρέχει στους επιβάτες τα κάτωθι δικαιώματα, ανάλογα με την περίπτωση:

1. **Άρνηση επιβίβασης παρά τη θέληση του επιβάτη:** Όταν ο πραγματικός αερομεταφορέας εκτιμά εύλογα ότι θα προβεί σε άρνηση επιβίβασης, αναζητεί κατά πρώτον επιβάτες διατεθειμένους να παραιτηθούν από τις κρατήσεις τους («εθελοντές») με αντάλλαγμα κάποιο όφελος υπό όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ ενδιαφερόμενου επιβάτη και πραγματικού αερομεταφορέα. Επιπλέον, στους εθελοντές παρέχεται βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού, ήτοι έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν είτε την επιστροφή των χρημάτων τους είτε τη μεταφορά τους με άλλη πτήση το νωρίτερο δυνατόν ή άλλη μέρα που θα εξυπηρετεί εκείνους. Εάν

δεν παρουσιασθεί αρκετός αριθμός εθελοντών, έτσι ώστε να επιτραπεί στους εναπομένοντες επιβάτες με κρατήσεις να επιβιβασθούν στο αεροσκάφος, ο πραγματικός αερομεταφορέας μπορεί τότε να αρνηθεί σε επιβάτες την επιβίβαση παρά τη θέλησή τους. Εάν υπάρξει άρνηση επιβίβασης επιβατών παρά τη θέλησή τους, ο πραγματικός αερομεταφορέας τούς αποζημιώνει (άρθρο 7) και τους παρέχει βοήθεια (άρθρα 8 και 9).

- 2. Ματαίωση της πτήσης:** Όταν μία προγραμματισμένη πτήση δεν εκτελείται, ο επιβάτης μπορεί να ζητήσει είτε την επιστροφή των χρημάτων του είτε τη μεταφορά του με άλλη πτήση. Έχει, ακόμη, το δικαίωμα φροντίδας, που συνίσταται στην παροχή δωρεάν γευμάτων και αναψυκτικών, τηλεφωνημάτων και, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, διανυκτέρευσης σε ξενοδοχείο. Τέλος, δύναται να αξιώσει αποζημίωση, η οποία ανέρχεται σε 250 ευρώ για όλες τις πτήσεις έως 1.500 χλμ., 400 ευρώ για όλες τις πτήσεις εντός της Ένωσης άνω των 1.500 χλμ. και για όλες τις άλλες πτήσεις μεταξύ 1.500 χλμ. και 3.500 χλμ. και 600 ευρώ για όλες τις άλλες πτήσεις. Αποζημίωση δεν οφείλεται στην περίπτωση που ο επιβάτης έχει ενημερωθεί για αυτή έγκαιρα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 του υπό εξέταση Κανονισμού.
- 3. Καθυστέρηση της πτήσης:** Μεγάλη καθυστέρηση υπάρχει όταν η αναχώρηση της πτήσης καθυστερεί για χρονικό διάστημα που ισούται ή υπερβαίνει τις 2 ώρες για πτήσεις έως 1.500 χλμ., τις 3 ώρες για όλες τις πτήσεις εντός της Ένωσης άνω των 1.500 χλμ. και για όλες τις άλλες πτήσεις μεταξύ 1.500 χλμ. και 3.500 χλμ., καθώς και τις 4 ώρες για όλες τις άλλες πτήσεις. Σε αυτή την περίπτωση τους παρέχεται η κατάλληλη βοήθεια ανάλογα με τα ανωτέρω χρονικά όρια.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο αερομεταφορέας έχει την υποχρέωση να ενημερώνει τους επιβάτες για τα ως άνω αναφερόμενα δικαιώματά τους, με αναρτημένη, κατά ευδιάκριτο τρόπο, ευανάγνωστη γνωστοποίηση.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.